

Posudek školitele na práci Ondřeje Kotta: Visual capabilities in subterranean rodents

Dizertační práce Ondřeje Kotta obsahuje čtyři rukopisy a je důležitým příspěvkem k smyslovým, převážně zrakovým schopnostem savců, kteří byli do nedávna považováni za zvířata slepá. Na studiích oceňuji především metodickou a výsledkovou pestrost. Dle mého soudu nejzajímavějším výsledkem z toho, čemu se Ondra primárně věnoval, považuji zjištění vzdálenosti, na kterou je rypoš Ansellův schopen vnímat světlo v tunelech (*J.Zool.* 2014). Druhým nejzajímavějším zjištěním je fakt, že aktivita tohoto malého rypoše je primárně určená teplotou a ne světlem (*J.Biol.Rhythms* 2014). Ostatní výsledky jsou rozhodně zajímavé, nicméně tady jsme již na základě dosavadních, i když často anekdotických poznatků, již měli nějakou představu, která se potvrdila. Další hodnocení bych ponechal na oponentech.

Tato dizertace patří mezi ty „šťastnější“ a možná i snazší z pohledu pretendenta. Přestože Ondrovo PhD studium trvalo maximální možnou dobu, tématu se nevěnoval celých sedm let. V prvním roce ještě věřil, že bude stopovat kahau nosaté v mangrovech Bornea, poslední dva roky pracuje na vysněném místě absolventů zoologie a to na pozici opravdu významné. Co se týká Ondrova příspěvku při psaní některých publikací, jeho podíl byl menší, než jaký jsem u studentů zvyklý (stejně jako můj). Na výsledné podobě dvou publikací má zásadní vliv Pavel Němec, na další Jan Šklíba. Ne vždy za to může Ondra, ale spíše přístupy spoluautorů. Pro zdar zrakových studií byla důležitá spolupráce s kolegou Němcem, což je bezesporu nejlepší odborník na dané téma. Pavel naše dizajnově jednoduché, většinou behaviorální studie vylepšil o nejrůznější fyzikální, biochemické a jiné aspekty zraku a to daleko za naše možnosti. Pro mne jako pro školitele to vlastně mohlo být příjemné, neboť jsem nemusel mít tolik práce. Na druhou Pavlův styl nedal Ondrovi moc příležitostí se na textu více podílet a růst. Je to škoda, neboť si myslím, že pokud Ondra chce, ovládá psaní dobře. O jeho schopnostech jsem se přesvědčil při sepisování bakalářské, magisterské práce a především při sepisování jeho prvního článku (*PLOSONe* 2010). To, že mu psaní jde a píše rád, o tom svědčí i některé popularizační výstupy, např. v časopise Lidé a země. Na Ondrovi oceňuji velice to, že s řadou nápadů na experimenty přišel sám (měření světla v tunelech v přírodě, část behaviorálních experimentů).

Abych jen nechválil. Ondra je ambiciózní a samostatný. Ambicióznost je samozřejmě naprosto v pořádku a i díky ní Ondra dotáhl PhD studia přes nejrůznější protivenství do této fáze. Velká míra samostatnosti někdy kombinovaná s jistou mírou lajdáctví ovšem bývá na škodu. Konzultování dalších kroků by umožnilo vyhnout se některým problémům, na které se přišlo pozdě. Pevná víra v sebe sama a přesvědčení o správnosti vlastních rozhodnutí v kombinaci s netypicky jihočeskou vlastností a to výbušností, tvoří poměrně třaskavou směs, která může komplikovat fungování v pracovním kolektivu. Já jsem v tomto ohledu neměl s Ondrou sebemenší problém, nicméně často jsem byl často s tímto fenoménem v naší pracovní skupině konfrontován.

Shrnutí. Práce je zajímavá splňuje podle mne všechny nároky kladené na dizertační práci a myslím, že nejsou žádné překážky, které by mohly udělení titulu PhD zamezit. Ondrovi přeji hodně úspěchů a štěstí v dalším osobním a profesním životě.

Radim Šumbera

14.9.2015